

Uchwała Nr I/125/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 28 listopada 2023 roku

w sprawie opinii dotyczącej możliwości spłaty
przez Miasto Łask pożyczki długoterminowej

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r., poz. 1325) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej Łodzi:

1. Iwona Kopczyńska	przewodniczący
2. Anna Kaźmierczak	członek
3. Roman Drozdowski	członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie, z uwagami zawartymi w uzasadnieniu, możliwość spłaty pożyczki długoterminowej zaciąganej w wysokości 1.178.016,00 zł (słownie: jeden milion sto siedemdziesiąt osiem tysięcy szesnaście złotych) przez Gminę Łask w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu Gminy w roku 2023 i 2024, w związku z realizacją zadania: „Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego w Gminie Łask”.

Uzasadnienie

Burmistrz Łasku wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty pożyczki długoterminowej zaciąganej przez Gminę Łask w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, w wysokości 1.178.016,00 zł.

Opinia wyrażona w sentencji niniejszej uchwały poprzedzona została analizą dokumentów będących w posiadaniu Izby na dzień wydania opinii, w szczególności danych wynikających z uchwały budżetowej Gminy przyjętej na 2023 rok, z uwzględnieniem wprowadzonych zmian, oraz uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łask na lata 2023-2035 ze zmianami, jak również danych znajdujących się w rejestrach Izby.

Na podstawie uchwały nr LXIV/824/2023 z dnia 25 października 2023 roku Rada Miejska w Łasku postanowiła o zaciągnięciu pożyczki długoterminowej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w wysokości 1.178.016,00 zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu Gminy w roku 2023 i 2024 na realizację zadania: „Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego w Gminie Łask”.

Z uchwały wynika, że pożyczka zostanie uruchomiona w dwóch latach: w 2023 roku w wysokości 843.288,00 zł oraz w 2024 roku w wysokości 334.728,00 zł. Spłata pożyczki nastąpi w latach 2024 – 2025, a źródłem spłaty będą dochody własne oraz przychody budżetu Gminy Łask.

Z uchwały budżetowej Gminy, przyjętej na 2023 roku, z uwzględnieniem zmian, wynika, że deficyt budżetu wynosi 23.070.405,81 zł i zostanie sfinansowany następującymi przychodami: 1) z tytułu pożyczek w wysokości 17.848.771,00 zł, 2) z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, w wysokości 1.641.398,98 zł, 3) z tytułu rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 83.863,08 zł, 4) z nadwyżki z lat ubiegłych w wysokości 3.496.372,75 zł.

Rada Miejska w Łasku ustaliła w uchwale budżetowej następujące limity zobowiązań: 1) z tytułu zaciąganych pożyczek w roku 2023 na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na sfinansowanie planowanego deficytu - do wysokości 30.000.000,00 zł, 2) z tytułu zaciąganej pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetowego w roku 2024 – do wysokości 350.000,00 zł, 3) z tytułu kredytów i pożyczek krótkoterminowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu – w wysokości 3.200.000,00 zł.

Według wieloletniej prognozy finansowej Gminy, w roku 2024 prognozuje się deficyt w wysokości 10.237.720,00 zł, który będzie w całości pokryty przychodami zwrotnymi z tytułu kredytów, pożyczek oraz emisji papierów wartościowych. Przedsięwzięcie pn. „Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego w Gminie Łask” zostało ujęte w załączniku przedsięwzięć do prognozy, na lata 2020 - 2025, w tym limit wydatków w 2023 roku ustalono na 4.673.560,00 zł, w 2024 roku na 4.407.440,00 zł, a w 2025 roku na 164.000,00 zł.

Z danych wykazanych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Łask wynika, że w latach 2023-2035 zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych. W okresie 2024–2035 Gmina prognozuje osiągnięcie tzw. nadwyżek operacyjnych (dochodów bieżących wyższych od wydatków bieżących). Natomiast dla 2023 roku ustalono dochody bieżące w wysokości niższej od wydatków bieżących (tzw. deficyt operacyjny) na poziomie 3.449.068,26 zł, przy jednoczesnym założeniu wydatków bieżących na poziomie niższym od dochodów bieżących powiększonych o przychody z tytułu: a) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, b) rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków, c) nadwyżki z lat ubiegłych.

Skład Orzekający zwraca przy powyższym uwagę, że wprawdzie przepisy prawa dopuszczają możliwość planowania deficytu operacyjnego budżetu, jednakże w praktyce wykonanie takiego deficytu jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i

może świadczyć o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności. Skład Orzekający przypomina, że zdolność do wypracowania nadwyżki operacyjnej oraz wielkość tej nadwyżki decydują o możliwościach finansowych jednostki, w tym dotyczących realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych oraz spłaty zadłużenia. Skład Orzekający zwraca także uwagę, że już w 2024 roku Gmina prognozuje nadwyżkę operacyjną w wysokości 8.837.700,00 zł, a w kolejnych latach zakłada się tendencję rosnącą w wykonaniu nadwyżek operacyjnych (w 2025 roku nadwyżka ta wyniesie: 10.009.800,00 zł, a w 2026 roku: 11.662.700,00 zł). W ocenie Składu Orzekającego wypracowanie nadwyżek operacyjnych w założonych w prognozie wysokościach będzie wymagało od Gminy konsekwentnych działań w zakresie realizacji prognozowanych dochodów bieżących, jak również szczególnej dyscypliny w ponoszeniu wydatków bieżących.

Najwyższa kwota długu Gminy prognozowana jest na koniec 2025 roku: 55.395.377,00 zł. Zadłużenie będzie się kształtowało na poziomie 45,41% prognozowanych na 2025 rok dochodów. W kolejnych latach zakłada się malejącą tendencję kwoty długu.

Z wieloletniej prognozy finansowej Gminy wynika również, że w latach 2024-2025 źródłem spłaty długu będą przychody zwrotne. Od 2026 roku założono, że dług zostanie pokryty nadwyżkami budżetu, które powstaną z nadwyżek operacyjnych. Z kolei w 2023 roku planuje się, że dług zostanie spłacony przychodami zwrotnymi.

Zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik dopuszczalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu tej jednostki. Stosownie do wskazanej reguły wskaźnik spłaty długu w danym roku budżetowym nie może przekroczyć dopuszczalnego wskaźnika spłaty. Relację wskaźnika spłaty długu do wskaźnika dopuszczalnego, o której mowa w przywołanym przepisie, wynikającą z prognozy kwoty długu Gminy, przedstawia tabela:

LATA	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)
2023	4,92%	17,46%
2024	5,36%	14,76%
2025	5,23%	14,12%
2026	6,27%	12,02%
2027	6,39%	11,52%
2028	6,06%	11,46%
2029	6,07%	10,62%
2030	5,67%	10,77%
2031	5,25%	12,72%
2032	5,31%	12,89%
2033	4,88%	12,96%
2034	4,80%	12,91%
2035	4,09%	12,80%

Przy realizacji wielkości założonych w prognozie kwoty długu w latach 2023-2035, Gmina wykazała, że obciążenie budżetu z tytułu spłaty długu kształtować się będzie poniżej dopuszczalnego, maksymalnego wskaźnika ustalonego dla danego roku. Z prognozy wynika zatem, że spełniona zostanie reguła z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Skład Orzekający podkreśla, że możliwość spłaty długu w przyjętych przez jednostkę wartościach jest zależna m.in. od wyżej przywołanych parametrów, a tym samym wymaga konsekwentnych działań w zakresie realizacji prognozowanej wysokości dochodów budżetu jednostki, w tym w szczególności dochodów bieżących oraz dyscypliny w ponoszeniu wydatków, zwłaszcza wydatków bieżących.

Zważywszy na powyższe Skład Orzekający postanowił wydać opinię zawartą w sentencji niniejszej uchwały.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.